

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția Penală

Decizia nr. 10/RC/2019

Ședința publică din data de 16 ianuarie 2019

Deliberând asupra recursului în casație formulat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj împotriva deciziei penale nr. 1017/A din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, secția penală și de minori, privind pe inculpatul A., în baza actelor și lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin sentința penală nr. 475 din 26.03.2018 pronunțată de Judecătoria Bistrița, secția Penală în baza art. 396 alin. (1) C. proc. civ. pen.. rap. la art. 61 alin. (1), (2), (3) și 4 lit. c) C. pen. a fost condamnat inculpatul A., pentru comiterea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul de către o persoană care nu deține permis de conducere, prev. de art. 335 alin. (1) C. pen. (faptă comisă în data de 27.08.2015), la pedeapsa amenzii penale în sumă de 6.000 de RON, reprezentată de 300 de zile-amendă la valoarea de 20 de RON a unei zile-amendă.

În baza art. 274 alin. (1) C. proc. civ. pen., a fost obligat inculpatul la plata sumei de 2.000 de RON cu titlu de cheltuieli judiciare în favoarea statului.

S-a stabilit onorariul avocatului din oficiu B. la suma de 260 de RON.

În baza art. 272 C. proc. civ. pen.. onorariul avocatului din oficiu s-a achitat din fondurile Ministerului de Justiție, rămânând în sarcina statului.

Pentru a pronunța această soluție instanța de fond a reținut că prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Bistrița nr. x/2015 din 18.11.2016, înregistrat la Judecătoria Bistrița sub nr. x/2016, a fost trimis în judecată inculpatul A., fără antecedente penale, pentru comiterea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul de către o persoană care nu deține permis de conducere, prev. de art. 335 alin. (1) C. pen. (faptă comisă în data de 27.08.2015).

S-a reținut că fapta inculpatului de a conduce data de 27 august 2015 a condus pe drumurile publice un autovehicul fără a deține permis de conducere, fără a poseda permis de conducere pentru nici o categorie de autovehicule, astfel cum a fost reținută de către instanță prin prisma probatoriului administrat în cursul urmăririi penale, recunoscută de către acesta, săvârșită cu vinovăție, în forma intenției directe, sub aspectul laturii subiective, întrunește în drept, elementele constitutive ale infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul fără permis de conducere, prev. de art. 335 alin. (1) C. pen., pentru care instanța, condamna pe inculpat la pedeapsa amenzii penale în sumă de 6.000 de RON, reprezentată de 300 de zile-amendă la valoarea de 20 de RON a unei zile-amendă.

La individualizarea judiciară a pedepsei și a modalității de executare, ținând cont cu prioritate de criteriile generale prev. de art. 74 din C. pen., instanța a avut în vedere pericolul social concret al faptei și circumstanțele în care s-a comis aceasta - conducerea unui autovehicul pe o distanță de aproximativ 16 km fără a deține permis de conducere, urmările produse - faptul că inculpatul nu a fost implicat în nici un eveniment rutier, conduita inculpatului după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal - acesta dând declarații organelor de urmărire însă neprezentându-se în fața instanței, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială, așa cum rezultă acestea din actele dosarului.

Chiar dacă inculpatul nu s-a prezentat în fața instanței, și implicit nu și-a manifestat acordul pentru a presta muncă neremunerată în folosul comunității, instanța a aprecia că aplicarea unei pedepse cu executare efectivă în regim penitenciar ar fi excesivă raportat la toate datele cauzei. Gravitatea faptei comise de către inculpat nu este atât de ridicată încât să justifice încarcerarea inculpatului.

Împotriva sentinței penale nr. 475 din 26.03.2018 pronunțată de Judecătoria Bistrița, secția Penală a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Bistrița privind pe inculpatul A..

În motivarea apelului parchetului s-a arată că hotărârea instanței de fond este nelegală întrucât inculpatul A. a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul de către o persoană care nu deține permis de conducere la pedeapsa amenzii penale în sumă de 6000 RON, deși dispozițiile art. 335 alin. (1) C. pen. prevăd pedeapsa închisorii de la 1 la 5 ani.

Ca atare s-a solicitat admiterea apelului declarat și condamnarea inculpatului la pedeapsa închisorii, în regim de detenție, deoarece inculpatul nu și-a manifestat acordul pentru prestarea muncii neremunerate în folosul comunității.

Prin decizia penală nr. 1017/A din data de 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, secția Penală și de Minori în baza art. 421 pct. 1 lit. b) C. proc. civ. pen., a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Bistrița, împotriva sentinței penale nr. 475 din 26.03.2018, a Judecătoriei Bistrița, secția penală.

Cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că reintegrarea socială a inculpatului poate fi realizată și fără privarea de libertate, așa cum a apreciat în mod pertinent și instanța de fond, astfel chiar dacă inculpatul nu s-a prezentat în fața instanței, și implicit nu și-a manifestat acordul pentru a presta muncă neremunerată în folosul comunității, aplicarea unei pedepse cu executare efectivă în regim penitenciar ar fi excesivă raportat la toate datele cauzei, gravitatea faptei comise de către inculpat nu este atât de ridicată încât să justifice încarcerarea inculpatului, precum și absența antecedentelor penale și poziția de recunoaștere adoptată de acesta în faza de urmărire penală, astfel că aplicarea pedepsei amenzii este oportună.

Împotriva deciziei penale nr. 1017/A din data de 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, secția Penală și de Minori, la data de 31 octombrie 2018, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj a declarat recurs în casație.

În motivarea cererii sale Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, a invocat ca temei de drept dispozițiile art. 438 alin. (1) pct. 12 C. proc. civ. pen.: respectiv "s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege".

S-a arătat că sancționarea penală a inculpatului A. a fost realizată prin aplicarea unei pedepse care nu este prevăzută de textul de incriminare incident, astfel încât se impune înlăturarea acestei greșite aplicări a legii, de către instanța de recurs, în sensul de a se aplica, în urma admiterii recursului, a unei pedepse cu închisoare în quantum înscris între limitele legale.

Cu privire la modalitatea de executare a închisorii s-a precizat că inculpatul nu s-a prezentat la judecată și nu există exprimat, în nici o formă, acordul pentru prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității, ceea ce exclude, până în prezent, o modalitate neprivativă de liberate a executării pedepsei.

S-a menționat că în măsura în care inculpatul își va exprima această opțiune -acordul pentru prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității - în cursul judecării recursului aplicarea art. 91 și urm. C. pen. ar fi suficientă și oportună pentru realizarea funcțiilor pedepsei.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosar nr. x/2016, a fost admisă, în principiu, cererea de recurs în casație formulată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj împotriva deciziei penale nr. 1017/A din data de 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, secția Penală și de Minori privind pe inculpatul A..

Cauza a fost trimisă în vederea judecării recursului în casație la Completul 8 și s-a fixat termen la data de 16 ianuarie 2019, cu citarea intimatului inculpat A..

Cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului.

Pentru a se dispune astfel s-a apreciat că cererea de recurs în casație formulată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, privind pe inculpatul A. a fost făcută în termenul prevăzut de art. 435 C.

proc. civ. pen., împotriva unei hotărâri care poate fi atacată cu recurs în casație, conform art. 434 C. proc. civ. pen.

În ce privește condiția prevăzută de art. 437 alin. (1) lit. c) C. proc. civ. pen., s-a constatat că, în cauză, a fost invocat cazul de casare prevăzute de art. 438 alin. (1) pct. 12 C. proc. civ. pen.

Examinând recursul în casație formulat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj împotriva deciziei penale nr. 1017/A din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, secția penală și de minori, privind pe inculpatul A., Înalta Curte constată că este întemeiat și urmează a fi admis pentru considerentele ce se vor arăta în continuare:

Potrivit dispozițiilor art. 433 C. proc. civ. pen., scopul recursului în casație este acela de a supune Înaltei Curți de Casație și Justiție judecarea, în condițiile legii, a conformității hotărârii atacate cu regulile de drept aplicabile.

Este în afara oricărei îndoieli rezonabile că înțelesul expresiei "în condițiile legii" este lămurit de prevederile textelor de lege subsecvente, în special, de prevederile art. 434 C. proc. civ. pen., referitoare la hotărârile supuse recursului în casație și ale art. 438 alin. (1) C. proc. civ. pen., referitoare la cazurile în care se poate face recurs în casație.

Înalta Curte precizează că, pe calea recursului în casație nu se evaluează materialul probator, nu se modifică starea de fapt, întrucât, fiind o chestiune ce implică aprecierea probelor existente în cauză, acest aspect nu poate fi cenzura în această cale extraordinară de atac.

Instanța de casare nu judecă procesul propriu-zis, respectiv litigiul care are ca temei juridic cauza penală, ci judecă exclusiv dacă din punct de vedere al dreptului hotărârea atacată este corespunzătoare.

În prezenta cauză, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj a formulat recurs în casației, cu privire la inculpatul A., invocând ca temei de drept dispozițiile art. 438 alin. (1) pct. 12 C. proc. civ. pen.: respectiv "s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege".

S-a susținut că pedeapsa amenzii penale în sumă de 6.000 de RON, reprezentată de 300 de zile-amendă la valoarea de 20 de RON a unei zile-amendă, stabilită inculpatului A. pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul de către o persoană care nu deține permis de conducere, prev. de art. 335 alin. (1) C. pen., este nelegală, întrucât textul de lege incriminator prevede închisoare de la unu la 5 ani.

Constituie motiv de casare aplicarea unei alte pedepse principale decât cea prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită (de exemplu, aplicarea numai a pedepsei amenzii, în cazul în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită numai pedeapsa închisorii) aplicarea unei pedepse principale care depășește limitele generale ale pedepselor, prevăzute de art. 60, art. 61 sau art. 137 C. pen. ori care se situează sub aceste limite, aplicarea unei pedepse principale care depășește sau se situează sub aceste limite speciale ale pedepsei prevăzute pentru infracțiunea săvârșită (cu nerespectarea dispozițiilor legale care permit acest lucru).

Cazul de casare analizat poate privi și aplicarea unei pedepse accesorii sau complementare neprevăzute de lege sau în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Potrivit art. 335 alin. (1) C. pen., conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

În raport cu această prevedere, Înalta Curte constă că pedeapsa cu amendă, stabilită inculpatului de prima instanță și menținută de instanța de apel, este nelegală, iar această nelegalitate nu poate fi remediată pe calea recursului în casație de față, impunându-se trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel, care, în mod nelegal, a respins ca nefondat apelul prin care Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj critica sentința chiar sub acest aspect.

Pentru considerentele expuse, Înalta Curte, potrivit art. 448 alin. (1) pct. 2 lit. b) C. proc. civ. pen.,

va admite recursul în casație formulat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj împotriva deciziei penale nr. 1017/A din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, secția penală și de minori, privind pe inculpatul A..

Va casa decizia penală recurată și va trimite cauza spre rejudecare la instanța de apel, respectiv Curtea de Apel Cluj.

Se vor anula formele de executare dispuse în cauză.

Potrivit art. 275 alin. (3) C. proc. civ. pen.. cheltuielile judiciare vor rămâne în sarcina statului.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursul în casație formulat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj împotriva deciziei penale nr. 1017/A din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, secția penală și de minori, privind pe inculpatul A..

Casează decizia penală recurată și trimite cauza spre rejudecare la instanța de apel, respectiv Curtea de Apel Cluj.

Anulează formele de executare dispuse în cauză.

Cheltuielile judiciare rămân în sarcina statului.

Definitivă.

WWW.JURIL.RO